

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუასქ. ნა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 29

2 მაისი 2017 წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება - კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის „თელავი-ახმეტის“ 27 კმ-იანი მონაკვეთის ცვლილების პროექტი;
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი - სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“, თბილისი, კახეთის გზატკეცილი N21;
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა - თელავის მუნიციპალიტეტი;
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი - 18.04.2017 წ;
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ - სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“.

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილია სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს თელავის მუნიციპალიტეტში კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის „თელავი-ახმეტის“ 27 კმ-იანი მონაკვეთის ცვლილების საპროექტო დოკუმენტაცია.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის „თელავი-ახმეტის“ 300 მმ დიამეტრის 27-კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციაზე საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსები დაცვის სამინისტროს მიერ 2016 წლის 22 თებერვალს გაცემულია N8 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა. ვინაიდან, გაზსადენის მშენებლობის პროცესში ვერ მოხერხდა მიწის სამ მესაკუთრესთან შეთანხმება აუცილებელი გახდა მაგისტრალური გაზსადენის პკ 14+00 კილომეტრის მსხლისა და პკ 25+00 კილომეტრის მსხლს შორის არსებული მონაკვეთის მარშრუტის შეცვლა.

ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი, კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის „თელავი-ახმეტის“ 27 კმ-იანი მონაკვეთის ცვლილების პროექტი, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შეასახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის შესაბამისად გათავისუფლებულ იქნა გზმ-ისგან. (საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის No-161; 30.03.2017 ბრძანება).

გზმ-ს ანგარიშის თანახმად:

კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის „თელავი-ახმეტის“ 300 მმ დიამეტრის 27-კმ-იანი მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების მიმდინარეობისას, წარმოიშვა საპროექტო გაზსადენის ტრასის დაახლოებით 1 კმ მონაკვეთის ცვლილების აუცილებლობა. პროექტში ცვლილებების შეტანა ძირითადად განაპირობა შემდეგმა გარემოებებმა:

ა) გაზსადენის ტრასა პკ 14+00 და პკ 25+00 შორის პირვანდელი პროექტის შესაბამისად გადიოდა ვენახებს შორის არსებულ გრუნტის გზის პარალელურად გამოუყენებელ მიწის ნაკვეთებზე, რომლის მესაკუთრესთანაც უნდა გაფორმებულიყო შესაბამისი ხელშეკრულება მიწის გამოყენებასთან დაკავშირებით გაზსადენის მშენებლობისათვის. დაპროექტებიდან მილსადენის მშენებლობის დაწყებამდე პერიოდში ვითარება შეიცვალა - მიწის ნაკვეთის მესაკუთრემ განახორციელა მრავალწლოვანი ნარგავების განთავსება კუთვნილ ნაკვეთში და ასევე დაგეგმილი აქვს ვენახის გაშენება ხსენებული ნაკვეთის იმ მონაკვეთზე სადაც დაგეგმილი იყო გაზსადენის მშენებლობა.

ბ) მიწის მესაკუთრესთან მოლაპარაკების ეტაპზე გაზსადენის ტრასის ამავე მონაკვეთზე, პკ 15+00-ის სიახლოვეს, გამოვლინდა საირიგაციო წყლის ჭაბურღილი, რომლის არსებობა და შემდგომი გამოყენების პერსპექტივა გაზსადენის დაპროექტების ეტაპზე ცნობილი არ იყო. ნაკვეთის მესაკუთრის ინფორმაციით მას დაგეგმილი აქვს ხსენებული ჭაბურღილის აღდგენა შემდგომი ექსპლუატაციის მიზნით, რაც ასევე დამაბრკოლებელი გარემოებაა გაზსადენის პირვანდელი პროექტის მიხედვით განსახორციელებლად.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საჭირო გახდა ჭაბურღილის და მიწის ნაკვეთის სიახლოვეს მაგისტრალური გაზსადენის ტრასის შეცვლა და პროექტში შესაბამისი ცვლილებების შეტანა.

გაზსადენის ტრასა დაახლოებით 15 მ-ით გვერდს უვლის წყლის ჭაბურღილს, გადის კერძო მიწის ნაკვეთის და გრუნტის გზის გამყოფ ტერიტორიაზე, ხოლო დაახლოებით 3კ

20+00-დან დევს გრუნტის გზის ქვეშ. მილსადენის დაცვის მიზნით ხსენებულ მონაკვეთებზე ჩაღრმავება გაზრდილია სულ მცირე 2,5 მ-მდე.

გაზსადენის ტრასის შეცვლილ მონაკვეთზე არსებული მაგისტრალური გაზსადენის გადაკვეთა ისევეა შესრულებული, როგორც ეს ძირითად პროექტით იყო გათვალისწინებული.

გაზსადენის ტრასის შეცვლას არ გამოუწვევია მისი დაგრძელება. თავდაპირველი პროექტით დაგეგმილი იყო გაზსადენის გზის გვერდის ავლით გატარება რაც უფრო აგრძელებდა გაზსადენის მანძილს ხოლო, შეცვლილი პროექტის შესაბამისად მასალამოწყობილობის დამატება არ არის გათვალისწინებული, პირიქით, მოხდა ტრასის სიგრძის 6,6 მ-ით დამოკლება.

საპროექტო გაზსადენის შეცვლილი მონაკვეთის მიერ ხდება ოთხ მონაკვეთზე კომუნიკაციების გადაკვეთა: ერთი არსებული გაზსადენი; ორი სარწყავი მილსადენი და ერთი ოპტიკურ ბოჭკოვანი კაბელი.

გაზსადენის ამ უბანზე ყველა სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაო (მიწის სამუშაოები, მიწების შედუღება, პირაპირების იზოლაცია და მილსადენის ტრანშეაში ჩადება, სიმტკიცეზე გამოცდა, კოროზიისაგან დაცვა და სხვა) განხორციელდება მაგისტრალური გაზსადენის პროექტში აღწერილის შესაბამისად.

საპროექტო ტერიტორია ათვისებულია ვენახებით, ხილის ბაღებითა და სიმინდის ყანებით. გაზსადენის ტრასა მიუყვება ჩრდილო-დასავლეთის მიმართულებით ვენახებს შორის გამავალ ალაგ-ალაგ მოხრეშილ გრუნტის გზას.

გაზსადენის ტრასის შეცვლილ მონაკვეთზე სამშენებლო დერეფანი ხასიათდება ვაკე რელიეფით. ნიადაგწარმოქმნელი ქანი წარმოდგენილია ძველი ალუვიური ნაფენებით. ნიადაგი არის მდელოს ყავისფერი ტიპის, კარბონატული, საშუალო და დიდი სისქის, მცირე ჰუმუსიანი, მძიმე თიხნარი მექანიკური შედგენილობის. ნიადაგის მოსახსნელი ნაყოფიერი ფენა - 10 სმ.

საპროექტო ტერიტორიაზე არ გვხვდება წყლის ობიექტები, ხეები ან ბუნებრივი ჰაბიტატი. დერეფანი არ კვეთს სასოფლო-სამეურნეო ნაკვეთებს ან სხვა დანიშნულების მქონე კერძო ტერიტორიებს. სამშენებლო დერეფანში, მის მთელს სიგრძეზე, გადის სასოფლო-სამეურნეო ნაკვეთებთან მისადგომი, გრუნტის საავტომობილო გზა. დერეფანში, ასევე, მოქცეულია გრუნტის გზასა და კერძო ნაკვეთებს შორის არსებული ტერიტორიები გზის ორივე მხარეს.

გზის მარცხენა ნაპირზე, დერეფანში ხვდება რამდენიმე ხე-მცენარე, რომლებიც მშენებლობის მიზნებისთვის არ დაზიანდება. კმ 1+500-თან, გაზსადენის დერეფნიდან 10 მ-ში მდებარეობს საირიგაციო წყლის ჭაბურღილი. დერეფნის ორივე მხარეს მდებარეობს სასოფლო-სამეურნეო მიწები.

ტერიტორია, რომელზედაც იგეგმება 300 მმ-იანი გაზსადენის მშენებლობა, განეკუთვნება ალაზნის სერიის ფხვიერი და პლასტიკური ალუვიურ-პროლოვიური ნალექების გავრცელების ქვეზონას, რომელიც წარმოდგენილია ადრემეოთხეული ასაკის ნალექებით. ლითოლოგიურად ისინი აგებულნი არიან კენჭნარებით, კარბონატული ქვიშისა და ქვიშნარების შემავსებლით, კარბონატული თიხებითა და თიხნარებით. საველე კვლევების შედეგად ტერიტორია შესწავლილი ძირითადად იქნა 3 მ-ის სიღრმეზე.

საველე, საინჟინრო-გეოლოგიური და ლაბორატორიული გამოკვლევების საფუძველზე სტანდარტი 20522-75 რეკომენდაციების გათვალისწინებით, შესწავლის შედეგად, საკვლევ ტერიტორიაზე გამოიყო 2 საინჟინრო-გეოლოგიური ელემენტი (სგე).

სგე-1: თიხნარი; სგე-3: კენჭნარი კარბონატული ქვიშნარისა და ქვიშის შემავსებლით ალQ3-1 (ალაზნის სერია). ნიადაგის ფენა და ნაყარი გრუნტები ცალკე საინჟინრო-გეოლოგიურ ელემენტად არ არის გამოყოფილი.

გაზსადენის მშენებლობისათვის მიღების, შემაერთებელი დეტალების, მოწყობილობის და სხვა წვრილმანის მიწოდება მოხდება თბილისიდან საავტომობილო ტრანსპორტით.

სამშენებლო მოედნებამდე და მიმდებარე ტრასაზე ტვირთების ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული იქნება არსებული საავტომობილო, მათ შორის, გრუნტის გზები.

გაზსადენის «თელავი-ახმეტის» მონაკვეთის ტექნოლოგიური სქემა გადაწყვეტილია კახეთის მაგისტრალური DN300 (DN200) გაზსადენის ექსპლუატაციაში მყოფი მონაკვეთის ტექნოლოგიურ სქემებთან კომპლექსში.

მაგისტრალური გაზსადენის თელავის მუნიციპალიტეტის მონაკვეთზე გამოყენებულია მილები, არმატურა, შემაერთებელი დეტალები (მუხლები, სამკაპები და სხვა) და სხვა ტექნოლოგიური მოწყობილობა, რომელიც შეესაბამება მაგისტრალური მილსადენებისათვის გათვალისწინებულ მოწყობილობის ტექნიკურ პირობებს.

საპროექტო გაზსადენის მცირე სიგრძის გამო არ არის გათვალისწინებული გამწმენდი მოწყობილობის გაშვება-მიღების კვანძების მოწყობა. გაზსადენის გაწმენდა და დიაგნოსტიკური გამოკვლევა, ტრასის სრულ ან მნიშვნელოვან სიგრძეზე, მოხერხდება მას შემდეგ, რაც დასრულდება ექსპლუატაციაში მყოფი გაზსადენის სრული რეაბილიტაცია და მასზე ასეთი კვანძების მოწყობა.

საქართველოში მოქმედი კლასიფიკაციის მიხედვით "თელავი-ახმეტის" გაზსადენი საპროექტო წნევის მიხედვით (5,4 მგპა), ხოლო მუშა წნევის მიხედვით (არაუმეტეს 2,5 მგპა) მიეკუთვნება მაღალი წნევის გაზსადენს წნევით 1,6 მგპა-ზე მეტი.

გაზსადენის ტრანშეას ტიპი და ზომები განსაზღვრულია გრუნტის ორი ძირითადი სახეობის მიხედვით: თიხნარი და კენჭნარი.

გაზსადენის ტრასის მცირე მონაკვეთზე გათვალისწინებულია მიწის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა და სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოების დასრულების შემდეგ სარეკულტივაციო სამუშაოების შესრულება.

მიღების შეერთება ერთმანეთთან, შემაერთებელ დეტალებთან და არმატურასთან გათვალისწინებულია ელექტრორკალური შედუღებით, გამოყენებულია E6010 ტიპის ელექტროდები.

შენადული შენაერთების შემოწმება უნდა მოხდეს საოპერაციო კონტროლის განხორციელებით. შენადული პირაპირები ექვემდებარება რადიოგრაფული მეთოდით 100% კონტროლს. კუთხის შენადული პირაპირები სრულად (100%) უნდა შემოწმდეს ულტრაბგერითი მეთოდით.

გაზსადენების კოროზიისაგან დაცვა განხორციელდება პასიური და აქტიური დაცვის სისტემების გამოყენებით.

მშენებლობის დასრულების შემდეგ გაზსადენებში შეჭრა მოხდება უსაფრთხოების ტექნიკის წესების მკაცრი დაცვით. შეჭრას შეასრულებენ საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის თანამშრომლები, დამტკიცებული სამუშაო ინსტრუქციის შესაბამისად.

მილსადენების მშენებლობის პროექტი ითვალისწინებს გადაწყვეტებს გარემოს დაცვის სფეროში მილსადენების მშენებლობისა და შემდგომი ექსპლუატაციის პროცესში.

მშენებლობის დამთავრების შემდეგ მილსადენის საექსპლუატაციო მომსახურებას განხორციელებს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია, კერძოდ მისი საგურამოს სახაზო-საექსპლუატაციო ფილიალის კახეთის (გურჯაანის) სახაზო სამსახური.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი საპროექტო დოკუმენტაციის და შემარბილებელი ღონისძიებების შესაბამისად;
2. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს გაზსადენის მარშრუტზე არსებული კომუნიკაციების გადაკვეთის პირობების შეთანხმება მათ მფლობელ კომპანიებთან;
3. უზრუნველყოს „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი“ წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაგვა და, შესაბამისად დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
4. მშენებლობის დაწყებამდე წარმოადგინოს საპროექტო ტერიტორიის საინჟინრო გეოლოგიური და ჰიდროგეოლოგიური რუკები, რომელთა საშუალებით დასაბუთდება, მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში შესაძლო გავლენა გარემოზე, საინჟინრო გეოლოგიური და ჰიდროგეოლოგიური თვალსაზრისით;
5. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს საპროექტო გაზსადენის ტერიტორიის, გრუნტის წყლების განლაგების, შემადგენლობის, მინერალიზაციისა და რეჟიმის შესახებ ინფორმაციის სამინისტროში წარმოდგენა;
6. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს არსებული ჭაბურღილის სანიტარული დაცვის ზონის განსაზღვრა, რომელიც გამოითვლება ჭაბურღილის სიღრმის, კონსტრუქციის, მის მიერ გახსნილი წყალშემცველი შრეების განლაგებისა და ჰიდროგეოლოგიური პარამეტრების გათვალისწინებით, რომლის საშუალებითაც დადგინდება გაზსადენის ჭაბურღილიდან დაშორების მანძილი;
7. სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად;
8. სამშენებლო სამუშაოების დაწყების, დასრულებისა და გაზსადენის ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს;
9. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

IV. დასკვნა

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილი, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის „თელავი-ახმეტის“ 27 კმ-იანი მონაკვეთის ცვლილების საპროექტო დოკუმენტაციის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების

დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე

(სახელი, გვარი)

ბ. ლომიძე
(ხელმოწერა)

